

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 21 czerwca 2019 r.

Pozycja 113

POSTANOWIENIE z dnia 2 kwietnia 2019 r. Sygn. akt Tw 5/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący i sprawozdawca
Mariusz Muszyński
Grzegorz Jędrejek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 8 listopada 2018 r. o odmowie nadania dalszego biegu wnioskowi Naczelnej Rady Lekarskiej,

p o s t a n a w i a:

1) uwzględnić zażalenie w zakresie badania zgodności art. 14c ust. 4 i 5, art. 16rc ust. 6 i 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2018 r. poz. 617, ze zm.) z art. 61 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2) umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

24 marca 2017 r. do Trybunału Konstytucyjnego wpłynął wniosek Naczelnej Rady Lekarskiej (dalej: NRL) o zbadanie zgodności z art. 61 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji: art. 14a ust. 10a i 10b, art. 14c ust. 4 i 5, art. 16r ust. 11b i 11c oraz art. 16rc ust. 6 i 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (ówcześniej: Dz. U. z 2017 r. poz. 125, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 617, ze zm.; dalej: u.z.l.).

Zarządzeniem z 15 maja 2018 r. Trybunał Konstytucyjny wezwał wnioskodawcę do usunięcia braków formalnych wniosku przez:

1) wyjaśnienie, czy w związku z uchYLENIEM art. 14a ust. 10a i 10b, art. 16r ust. 11b i 11c u.z.l. wnioskodawca podtrzymuje dotychczasowe brzmienie wniosku;

2) dostarczenie:

a) odpisu i czterech kopii Uchwały NRL nr NRL/01.17/05 z 13 stycznia 2017 r. w sprawie skierowania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego (załącznik nr 14 do Protokołu),

b) aktualnego wpisu NRL do Krajowego Rejestru Sądowego wraz z czterema kopiami.

W piśmie, złożonym 25 maja 2018 r., Prezes NRL odniósł się do stwierdzonych przez Trybunał Konstytucyjny braków formalnych wniosku.

Postanowieniem z 8 listopada 2018 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania wnioskowi dalszego biegu.

Trybunał uzasadnił odmowę brakiem dołączenia do wniosku uchwały lub innego rozstrzygnięcia, stanowiącego podstawę wystąpienia. Wskazał, że wnioskodawca, w uzupełnieniu braków formalnych, nadesłał materiał roboczy w postaci projektu uchwały NRL, twierdząc, iż po jego przyjęciu otrzymała ona numer 3/17/VII. Trybunał podkreślił, że sam projekt uchwały nie może stanowić podstawy złożenia wniosku do Trybunału Konstytucyjnego. Ponadto, do jego zadań nie należy badanie, czy ów projekt został ostatecznie przyjęty w postaci uchwały.

Niezależnie od powyższego, Trybunał podniósł, że część zaskarżonych przepisów została uchylona i w związku z powyższym mogą one – w trybie kontroli konkretnej – stanowić przedmiot orzekania o zgodności z Konstytucją tylko w postępowaniu zainicjowanym złożeniem skargi konstytucyjnej.

W zażaleniu z 16 listopada 2018 r. NRL zarzuciła naruszenie przez Trybunał:

1) przepisów postępowania, przez niewskazanie podstawy prawnej – przesłanki odmowy nadania biegu wnioskowi;

2) art. 61 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) przez błędne przyjęcie, że wnioskodawca nie przedstawił prawidłowo podjętej uchwały organu, zawierającej decyzję o złożeniu wniosku do Trybunału, podczas gdy wnioskodawca dołączył do wniosku uchwałę nr 3/17/VII NRL z 13 stycznia 2017 r.;

3) art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p. TK przez błędne przyjęcie, że wnioskodawca nie wykonał zarządzenia Trybunału Konstytucyjnego wzywającego do uzupełnienia braków formalnych wniosku przedkładając uchwałę, podczas gdy nie był on przez Trybunał wzywany do przedłożenia uchwały nr 3/17/VII, a jedynie uchwały NRL/01.17/05.

Ponadto, NRL podniosła, że utrata mocy obowiązującej czterech z ośmiu zaskarżonych przepisów u.z.l. nie upoważnia Trybunału do odmowy nadania dalszego biegu całemu wnioskowi.

Zarządzeniem z 21 lutego 2019 r. Trybunał Konstytucyjny wezwał wnioskodawcę do usunięcia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, braków formalnych zażalenia przez nadesłanie oryginału lub poświadczonego za zgodność z oryginałem przez notariusza albo występującego w sprawie pełnomocnika wnioskodawcy, będącego adwokatem lub radcą prawnym, odpisu uchwały Nr 3/17/VII Naczelnej Rady Lekarskiej z 13 stycznia 2017 r. oraz obwieszczenia Przewodniczącego Krajowej Komisji Wyborczej XIV Krajowego Zjazdu Lekarzy w Warszawie z 4 czerwca 2018 r. o wynikach wyborów na Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej.

W piśmie z 1 marca 2019 r. NRL usunęła wskazane braki.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania wnioskowi dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym, badając w szczególności, czy w wydanym postanowieniu zostało prawidłowo stwierdzone istnienie przesłanek odmowy nadania dalszego biegu wnioskowi.

2. Trybunał Konstytucyjny uznaje, że postanowienie o odmowie nadania rozpatrywanemu wnioskowi dalszego biegu jest nieprawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu zasługują na uwzględnienie.

3. Odnosząc się do zarzutów dotyczących braku uchwały stanowiącej podstawę wystąpienia z wnioskiem, Trybunał stwierdza, że Naczelna Rada Lekarska (dalej: NRL) w spisie załączników do wniosku wymieniła uchwałę nr 3/17/VII z 13 stycznia 2017 r., jednak jej do wniosku nie załączyła.

Trybunał, opierając się na protokole z 20/VII posiedzenia NRL, które odbyło się 13 stycznia 2017 r., błędnie przyjął, że przedmiotowa uchwała miała numer NRL/01.17/05 i w związku z tym, wezwał wnioskodawcę do jej nadesłania.

Wnioskodawca, w wykonaniu powyższego wezwania, w piśmie z 25 maja 2018 r. nadesłał materiał roboczy nr NRL/01.17/05, podnosząc, że w sprawie skierowania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego, NRL podjęła uchwałę nr 3/17/VII, która została (jakoby) doręczona Trybunałowi wraz z wnioskiem, natomiast oznaczenie „NRL/01.17/05” na s. 16 protokołu posiedzenia NRL jest „oznaczeniem materiału roboczego przesyłanego członkom Naczelnej Rady Lekarskiej przed posiedzeniem”. Na podstawie tego materiału roboczego została podjęta uchwała nr 3/17/VII, stanowiąca podstawę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału.

Pomimo powyższych wyjaśnień, Trybunał, odmawiając nadania wnioskowi dalszego biegu wskazał, że projekt uchwały nie może stanowić podstawy złożenia wniosku do Trybunału Konstytucyjnego.

W tym stanie rzeczy, Trybunał, stwierdza, że w niniejszej sprawie brakiem formalnych było faktyczne niedołączenie przez wnioskodawcę uchwały, stanowiącej podstawę wystąpienia z wnioskiem (art. 48 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK), to jest uchwały NRL nr 3/17/VII.

Tymczasem Trybunał błędnie wezwał wnioskodawcę do nadesłania uchwały NRL nr NRL/01.17/05 (która, jak wynika z wyjaśnień wnioskodawcy była jedynie „materiałem roboczym”) – mimo prawidłowego oznaczenia właściwej uchwały we wniosku (jako załącznika nr 2 faktycznie niedołączonego), jak również w piśmie z 25 maja 2018 r. Trybunał, dostrzegając brak wymaganej przepisami uchwały oraz uwzględniając wyjaśnienia wnioskodawcy powinien był wezwać NRL do jej doręczenia. Skoro wnioskodawca dołączył właściwą uchwałę do zażalenia należy uznać, że wymóg, o którym mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK został spełniony.

4. Wnioskodawca podniósł, że utrata mocy obowiązującej czterech z ośmiu zaskarżonych przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (ówcześnie: Dz. U. z 2017 r. poz. 125, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 617, ze zm.; dalej: u.z.l.) nie upoważnia Trybunału do odmowy nadania biegu całemu wnioskowi.

Powyższy zarzut również należy uznać za zasadny. Jeżeli akt normatywny w zakwestionowanym zakresie utracił moc obowiązującą przed wydaniem orzeczenia, Trybunał wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania (art. 59 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK). Trybunał nie umarza postępowania z tej przyczyny, tylko jeżeli wydanie orzeczenia w postępowaniu zainicjowanym skargą konstytucyjną jest konieczne dla ochrony konstytucyjnych wolności i praw (art. 59 ust. 3 u.o.t.p. TK). Utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego zakwestionowanego w trybie innym niż przez złożenie skargi konstytucyjnej stanowi więc bezwzględną przesłankę umorzenia postępowania. W tym stanie rzeczy zasadne jest umorzenie postępowania w zakresie badania konstytucyjności art. 14a ust. 10a i 10b oraz art. 16r ust. 11b i 11c u.z.l.

Z powyższych względów Trybunał postanowił jak w sentencji.